

**Levanger og Verdal
kommuner**

Kommuneplanens samfunnsdel 2008-2020

Høringsdokument

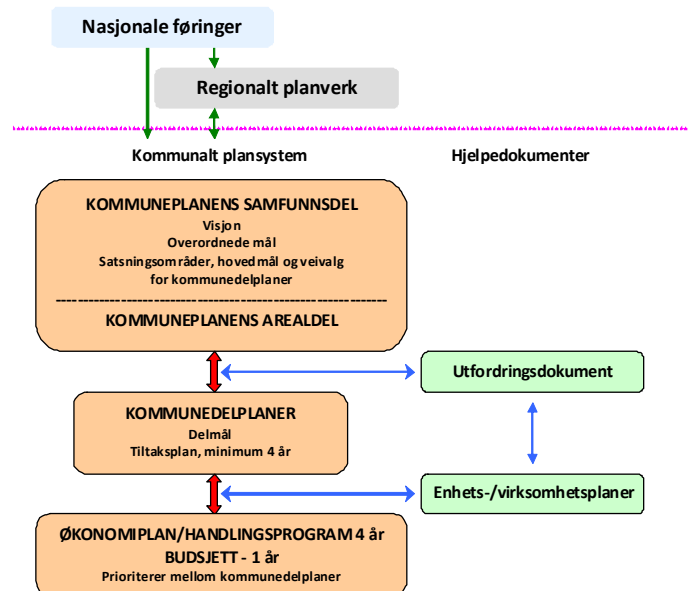
Samkommunestyrets sak 36/08, møte 24.09.08

Innhold:

1. INNLEDNING.....	3
2. VISJON, OVERORDNEDE MÅL OG VERDIGRUNNLAG	4
3. SAMFUNN OG TJENESTER	4
4. ORGANISASJON	9

1. Innledning

Kommuneplanen for Levanger og Verdal 2008-2020 er en felles plan for to kommuner. Kommuneplanen er overordnet kommunedelplaner i hver av kommunene, og beskriver satsingsområder, hovedmål og vegvalg. Kommunedelplanene koordinerer all kommunal aktivitet. Satsingsområder i kommuneplanen videreføres i disse gjennom delmål og en tiltaksplan på minimum 4 år, jfr. eget styringsdokument. Kommuneplanens rolle i styringssystemet fremgår av figuren under.

Kapittel 2 *Visjon, overordnede mål og verdigrunnlag* og kapittel 3 *Samfunn og tjenester*, er førende for valg av satsingsområder i kapittel 4 *Organisasjon*.

Samhandling

Utviklingen avhenger av kommunenes samhandling med omgivelsene lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Innbyggerne er naturlige deltakere i utforming og videreutvikling av tjenester og tilbud som kommunene gir. Offentlige aktører og private bedrifter er viktige samarbeidspartnere for kommunene i arbeidet med å legge til rette for utviklingen planen beskriver. Jevnlig kontakt med ”nøkkelaktører” er nødvendig.

Omdømme

Omdømme defineres som ”summen av oppfatninger og forventninger ulike grupper har til virksomheten”. Omdømmet skapes over tid blant annet i den ansattes møte med innbyggeren, i politikernes behandling av saker og gjennom presseoppslag. Omdømmet er en viktig faktor i samarbeidet med innbyggere, for å få bedrifter til å etablere seg her og når det skal rekrutteres både i kommune og hos næringsliv. Næringsliv og innbyggere har et medansvar for omdømmebyggingen.

Omgivelsenes vurdering av kommunenes kvalitet, bygger på hvilke forventninger de har. Det er derfor nødvendig å gi omgivelsene riktig informasjon om hvilken kvalitet kommunene kan tilby. Ansvar for riktig informasjon ligger både hos politisk nivå, hos kommuneledelsen og hos ansatte. Også mediebildet påvirker omdømmet, og det er viktig å ha balanse mellom positive og negative presseoppslag.

Bærekraftig utvikling

Miljøperspektivet er viktig, og det skal være førende for satsingsområder, organisasjon og for de forventninger kommunene signaliserer til omgivelsene.

2. Visjon, overordnede mål og verdigrunnlag

VISJON: Livskvalitet og vekst

OVERORDNEDE MÅL:

Levanger og Verdal kommuner skal være

- Bærekraftige og nyskapende samfunn som er attraktive for næringsliv, befolkning, arbeidskraft og eksterne samarbeidsparter.
- Samfunn som med utgangspunkt i sin egenart utvikler mangfold og kulturrikdom.
- Preget av engasjement, deltakelse, frivillighet og folkestyre.
- Energiske, kreative og inkluderende.
- Innbyggerfokuserte og kvalitetsbevisste.

VERDIGRUNNLAG OG LEDELSESFILOSOFI:

For å oppnå de overordnede målene, ønsker kommunene å bygge tillit og troverdighet gjennom: **Respekt, omsorg, likeverd, lojalitet, ærlighet, romslighet og etikk.**

3. Samfunn og tjenester

For at Levanger og Verdal skal være kommuner med de kvalitetene som beskrives i overordnede mål, må utviklingen styres ut fra et langsiktig tidsperspektiv.

Hensikten er å gjøre kommunene attraktive både for omgivelser og innbyggere. Attraktivitet for egne innbyggere innebærer å legge tilrette for trivsel og et fortsatt ønske om å bo her. Attraktivitet overfor omgivelsene, f.eks. næringsliv, ønsket arbeidskraft eller turister, kan delvis oppnås gjennom den samme tilretteleggingen som overfor innbyggerne. I tillegg må det gjennomføres satsinger som har et spesielt fokus på disse målgruppene.

Befolkningen viser mangfold. Det er en viktig oppgave å inkludere alle i fellesskapet. Verdal og Levanger kommuner skal gjennom et helhetlig menneskesyn fremstå som gode kommuner å bosette seg i uansett bakgrunn.

Satsingsområde: **OPPVEKSTMILJØ**

MÅL: Barn og unge opplever motivasjon og mestring.

Det er samsvar mellom arbeidslivets kompetansebehov, utdanningsinstitusjonenes tilbud og ungdommens valg av utdanning.

VEGVALG:

- Fremme et godt miljø, innhold og kvalitet i barnehage og skole, inkludert bygg, uteområder og veger.
- Videreutvikle arbeidet med tidlig og tverrfaglig innsats.
- Vektlegge et godt samarbeid mellom heim og skole/barnehage.
- Legge til rette for aktiv fritid.
- Sikre et kvalifiserende utdanningsløp for alle.
- Styrke alternative læringsarenaer.
- Informasjonsvirksomhet overfor skolene om regionens kompetansebehov.
- Utvikle et felles, bredt og godt kulturskoletilbud for alle som ønsker det.

Både med hensyn til kvalitet på oppvekstmiljø og til bolyst, er vissheten om at man har et trygt og forutsigbart oppvekstmiljø viktig.

”Tidlig innsats må forstås både som innsats på et tidlig tidspunkt i barns liv, og tidlig inngripen når problemer avdekkes i førskolealder, i løpet av grunnskolen eller i voksen alder”.
(St.meld. nr. 16, 2006-2007)

Tilstrekkelig arbeidskraft og rett kompetanse er nøkkelfaktorer for framtidens næringsliv og for kommunene. I framtiden blir det kamp både om den høykompetente arbeidskraften, om de hendene som trengs innenfor service og kommunal tjenesteproduksjon.

Det blir nødvendig med ulike typer kompetanse, som ulike typer fagbrev, teknisk kompetanse, helse- og omsorgskompetanse, språk- og realfagskompetanse. Og det blir behov for å få flest mulig gjennom skolen med riktig kompetanseryggsekk.

Satsingsområde: **FOLKEHELSE**

MÅL: En aktiv befolkning med god helse.

VEGVALG:

- Samhandle tverrsektorielt ved planlegging og gjennomføring av folkehelsearbeidet.
- Styrke opplysning om aktivitet, kosthold, rus og muligheten til å påvirke egen helse.
- Bruke universell utforming ved utvikling av nye og eksisterende arenaer og aktiviteter.
- Legge til rette for økt aktivitet og trivsel.
- Legge til rette for forskning og bruke forskningsresultater.
- Drive forebyggende, helsefremmende og rehabiliterende kultur- og helsesamarbeid.

Folkehelse er summen av de enkeltes bevissthet om og tiltak for egen helse.

God helse i befolkningen gir mindre trykk på kommunens tjenesteytelse innenfor området.

Forskning viser at aktivisering gjennom ulike former for bevegelse og mosjon reduserer og utsetter tap av funksjonsevne.

MÅL: Tjenestetilbudet er trygt og forutsigbart samtidig som det er dimensjonert og strukturert i forhold til befolkningens sammensetning og behov.

Enhver har en meningsfylt hverdag ut fra egne forutsetninger

VEGVALG:

- Bruke forsknings- og erfaringsbasert kunnskap som grunnlag for tjenestetilbudet.
- Avklare tjenesteinnhold/-nivå.
- Stimulere til at innbyggere kan bo i egen bolig og klare seg selv lengst mulig.
- Ha et forpliktende samarbeid med helseforetak og utdanningsinstitusjoner.
- Etablere intermediære senger.
- Ha effektive og samordnede basistjenester.
- Tilrettelegge for frivillige aktører.
- Legge til rette for innbyggermedvirkning.
- Legge til rette for mangfoldig yrkesdeltakelse.
- Tilrettelegge bolig for alle.
- Gi et differensiert og helhetlig rusbehandlings-tilbud.
- Koordinere og videreutvikle et tverrfaglig aktivitetstilbud.

Pleie- og omsorgstjenestene omhandler tjenestemottakere i aldersgruppen 0-100 år.

60 % av ressursene i hjemmetjenesten går til innbyggere under 67 år (IPLOS).

Det blir stadig flere tjenestemottakere med et komplisert og sammensatt tjenestebehov. Tjenestespekteret blir derfor vidt.

Det kommunale ansvaret i oppgavefordelingen mellom kommunehelse-tjenesten og spesialisthelsetjenesten vil bli større.

I perioden fram til år 2020/2025 vil aldersgruppen 67-79 mer enn dobles.

Forventet levealder, antall demente, antall kreftsyke, og antall mennesker med psykiatriske lidelser vokser.

Intermediære senger (etterbehandlingssenger) drives i forpliktende samarbeid med Helseforetaket. Pasientene har startet behandling i sykehuset, og overføres til kommunen for videre behandling og oppfølging.

Satsingsområde: NÆRINGSUTVIKLING - ARBEIDSPLASSER

MÅL: Levanger og Verdal kommuner har et sterkt industrimiljø og et variert næringsliv med gode utviklingsmuligheter.

VEGVALG:

- Legge til rette for videreutvikling av industri og styrking av industrimiljøet.
- Sikre god forvaltning av mineralske ressurser og råstofftilgang for eksisterende bedrifter samt legge til rette for nyetableringer innefor sektoren.
- Legge til rette for videreutvikling, produksjon og foredling av landbruksprodukter, samt stimulere til næringsutvikling innen kombinasjonen reiseliv, landbruk, kultur og miljø.
- Legge til rette for en betydelig posisjon i nasjonalt og internasjonalt reiselivsmarked.
- Satse på forskning og næringsutvikling innen helseteknologi.
- Satse på miljøvennlige energikilder, miljøteknologi og miljøvennlige byggeløsninger.
- Arbeide med rekruttering og framtidig kompetansebehov.
- Vektlegge miljøvennlige løsninger i kommunalt planarbeid.
- Samarbeide med nøkkelaktører.

Et solid næringsliv med trygge arbeidsplasser er avgjørende for kommunenes inntektsgrunnlag.

Levanger og Verdal er sammen landets største "landbrukskommune".

Etterspørselen etter mat øker på verdensbasis. Samtidig er intensiv matvareproduksjon en trussel for miljøet.

Det forventes en økning i globalt energiforbruk på ca. 50 % fra 2008 til 2030. Energiforbruket skaper store miljø- og klimaproblemer, og et behov for energi basert på miljøvennlige produksjonsmetoder.

Samarbeid mellom Sykehuset Levanger og HUNT Forskningscenter gir unike muligheter for å utvikle ny næring innen helseteknologi.

Det vil være en stadig utfordring for næringslivet i regionen å være attraktiv nok for å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft.

Satsingsområde: KULTUR FOR ALLE

MÅL: Kunst, idrett og kultur har en viktig rolle i offentligheten. Alle innbyggere har mulighet til kulturopplevelser og aktiv deltakelse i kulturlivet.

VEGVALG:

- Arbeide for et mangfoldig idretts- og kulturtilbud - topp og bredde.
- Utvikle inkluderende møteplasser for alle aldersgrupper og nivå.
- Drive forebyggende, helsefremmende og rehabiliterende kultur- og helsesamarbeid.
- Styrke og utvikle fagmiljø og legge til rette for kulturbasert næring.
- Legge til rette for frivillig kulturarbeid.
- Legge til rette for profesjonelle utøvere innenfor alle kulturområder.

Kulturloven gir kommunene ansvar for å tilrettelegge et kulturtilbud for alle.

Forskning viser en klar sammenheng mellom kulturdeltakelse og helse.

For at våre kommuner skal kunne profilere seg som kulturkommuner, må kulturaktiviteter ha en høy kvalitet.

Det er viktig å ha profesjonelle kunstnere og kulturutøvere i nærmiljøet, for kompetanseheving og motivasjon for amatører, barn og unge.

Kultur er nøkkelen til det gode møtet mellom generasjoner og mennesker med ulike kulturelle bakgrunn, og som grunnlag for forståelse og nyskaping.

Kunst- og kulturarenaer er nødvendig for

å gi innbyggerne mulighet til deltakelse.

Satsingsområde: FYSISKE OMGIVELSER

MÅL: Bolyst er utviklet gjennom helhetlig, langsiktig og samordnet satsing på stedsutvikling.

VEGVALG:

- Planlegge helhetlig og sikre areal for næring, bolig og fritid.
- Sikre helhetlig byutvikling.
- Bruke lokale tradisjoner, kulturelle aktiviteter og nyskapende kunst for å skape gode livsmiljø og utvikle attraksjoner.
- Ivareta kulturarven i planleggingen.
- Ivareta estetikk og nyskapende arkitektur gjennom tverrfaglig samarbeid i planlegging og utbygging.
- Sikre god leveranse av drikkevann.
- Overvåke og kvalitetssikre vannmiljø.
- Arbeide for en vegstandard i tråd med samfunnets behov.
- Legge til rette for trafiksikkerhet og myke trafikanter.
- Prioritere kollektivtransport for ungdom og mennesker med behov for spesiell tilrettelegging.

Når kulturliv, næringsliv og kommuner samles i en felles satsing på steds- og byutvikling, gis kommunen sjel og særegenhet.

Bevisst satsing på kultur signaliserer åpenhet og nytenkning, skaper gode livsmiljø og tiltrekker seg nye mennesker og nye virksomheter.

Tilgang på gode næringsareal er i ferd med å bli et problem for området. Generell samfunnsutvikling fører til fortsatt sterk fortetting i sentrum. Velstandsveksten fører til økte krav til omfang og standard på friområder.

Kommunale veger er ofte en flaskehals der private veger og riks- og fylkesveger i hver sin ende har bedre standard.

God vannkvalitet er svært viktig både for næringsliv og innbyggere.

Kollektivtrafikk og god internettilgang, er viktige bolystfaktorer. Det samme er tilrettelegging for gang- og sykkelstier for rekreasjon og transport.

Satsingsområde: BEREDSKAP OG SAMFUNNSSIKKERHET

MÅL: Beredskap og forebygging skaper trygghet hos befolkningen.

VEGVALG:

- Utvikle sikker infrastruktur.
- Sikre beredskap gjennom felles planlegging med eksterne aktører.

Samfunnssikkerhet betyr samfunnets evne til å unngå skader og tap som følge av uønskede hendelser.

Forebygging er kommunens viktigste oppgave når det gjelder å hindre hendelser som truer sentrale samfunnsinstitusjoner, vår felles sikkerhet eller den enkeltes trygghetsfølelse.

Når hendelser likevel oppstår, er målet at de skal håndteres effektivt uavhengig av hvilket virksomhetsområde som er berørt.

4. Organisasjon

Organisasjonskapitlet omhandler verktøy som benyttes for å oppnå ønsket utvikling. Med verktøy menes i denne sammenheng kommunestruktur, ansatte, ledelse, teknologi m.m. Kapitlet følger som en konsekvens av kapittel 2 Visjon, overordnede mål og verdigrunnlag, og kapittel 3 Samfunn og tjenester.

Satsingsområde: **KOORDINERING**

MÅL: Kommunale tjenester er koordinert og samhandlingen med eksterne samarbeidspartnere er god.

VEGVALG:

- Gjennomføre felles overordnet kommuneplanlegging.
- Utvikle felles kvalitetssystem og forbedringskulturer.
- Ha en målrettet leder- og medarbeiderutvikling.
- Ha en effektiv og avklart rollefordeling og ansvars plassering
- Videreutvikle kommunesamarbeidet.
- Videreutvikle samarbeidet med eksterne aktører.

For å oppnå en mest mulig strømlinjeformet tjenesteytelse til beste for innbyggerne, er det nødvendig å tenke samhandling. Dette må skje på alle nivå i organisasjonen, mellom ulike nivå, mellom kommunene, mellom kommuner og innbyggere og i forhold til eksterne medspillere.

Levanger og Verdal har siden 2004 hatt et vellykket samarbeid gjennom Innherred samkommune, med svært gode erfaringer.

Satsingsområde:

ARBEIDSKRAFT MED RIKTIG KOMPETANSE

MÅL: Levanger og Verdal kommuner er attraktive arbeidsgivere som tiltrekker seg og beholder arbeidskraft med riktig kompetanse.

VEGVALG:

- Utvikle en profesjonell og framtidsrettet strategi for å rekruttere og beholde arbeidskraft.
- Sikre en målrettet videreutdanning.

Befolkningsutviklingen fram mot år 2020 innebærer at flere går ut enn inn av arbeidsmarkedet. Høy gjennomsnittsalder gjør at kommunene om kort tid må erstatte mange medarbeidere.

Pleie- og omsorgssektoren står overfor store utfordringer, fordi veksten i antall tjenestemottakere vil være stor i årene framover.

Det er viktig å sikre mangfold på alle nivåer i kommunen, for å skape moderne og spennende arbeidsplasser for medarbeiderne og god kvalitet på tjenestene for våre innbyggere. Fokus på mangfold, gir tilgang til ny arbeidskraft og ny kompetanse, et bedre omdømme og større bredde i erfaringer og fagmiljø. Dette krever innsats både i forhold til alder, etnisk bakgrunn, religion og kjønn, samt overfor mennesker som står i fare for å bli stående utenfor arbeidslivet,

uten selv å ønske det.

Satsingsområde: **TEKNOLOGI**

MÅL: Levanger og Verdal er foregangskommuner innen bruk av teknologi.

Alle kommunale ansatte har relevant kompetanse i bruk av digitale verktøy og ny teknologi.

VEGVALG:

- Utnytte eksisterende og ny IT- og hjelpemiddel-teknologi og kompetanse.
- Videreutvikle digitale løsninger for informasjon, kommunikasjon og tjenesteproduksjon.
- Stille tydelig krav til digital kompetanse hos ansatte og i rekrutteringen av nye medarbeidere.

I en situasjon med rekrutteringsproblematikk kan teknologi bidra til å effektivisering av arbeidsprosessene.

Informasjons- og kommunikasjons-teknologi (IKT) er et middel for å få bedre og mer effektive tjenester for brukerne som griper inn på alle tjenesteområder. Kompetanse i bruk av IKT blir i stadig sterkere grad en forutsetning for at våre kommuner kan ta ut effektiviseringsgevinster.

Innenfor pleie og omsorg vil utvikling av integrert teknologi i boliger, og satsing på forbedret teknologi i hjelpemidler, kunne gi muligheter for et selvstendig liv for flere innbyggere.

Satsingsområde: **MILJØ**

MÅL: Kommunal drift er energieffektiv og tar i bruk riktig teknologi for å spare miljøet.

VEGVALG:

- Arbeide for lavere energibruk.
- Benytte miljøvennlig teknologi.
- Redusere papirforbruket til et minimum.
- Arbeide med alle ansattes holdninger og adferd i forhold til miljø.

Behovet for sterke reduksjoner i klimagassutslippene for å redusere global oppvarming, innebærer at kommunene må ta ansvar for de miljømessige konsekvensene av egen virksomhet i forhold til lokale og globale omgivelser.